

Uchwała Nr XIII/82/19
Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie
z dnia 16 października 2019 roku

w sprawie zatwierdzenia zmiany Planu Odnowy Miejscowości Sobiałkowo

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) Rada Miejska w Miejskiej Górcie uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Zatwierdza się zmiany Planu Odnowy Miejscowości Sobiałkowo, przyjęte uchwałą zebrania wiejskiego sołectwa Sobiałkowo w dniu 14 października 2019 r.
2. W uchwale nr XXXVIII/204/10 Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie z dnia 23 czerwca 2010r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Sobiałkowo, zmienia się załącznik nr 1 i otrzymuje on brzmienie, jak załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miejskiej Górki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Zdzisław Goliński

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
SOBIAŁKOWO
NA LATA 2019-2026

Gmina Miejska Górcza

Październik 2019 r.

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Charakterystyka miejscowości oraz inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	3
2.1. Historia	3
2.2. Położenie	4
2.3. Demografia.....	5
2.4. Bezrobocie.....	6
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	6
3.1. Gospodarka.....	6
3.2. Rolnictwo	7
3.3. Oświata.....	8
3.4. Ochrona zdrowia	8
3.5. Kultura, zabytki, pomniki przyrody	8
3.6. Obiekty i tereny o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców..	9
3.7. Infrastruktura techniczna	9
3.8. Kapitał ludzki i społeczny	9
4. Analiza mocnych i słabych stron miejscowości Sobiałkovo.....	11
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną	12
5.1. Priorytety rozwoju miejscowości wraz z opisem każdej inwestycji	12
5.2. Opis planowanych zadań do realizacji	20
6. Promocja Planu Odnowy Miejscowości.....	21
7. Podsumowanie.....	14

1. Wstęp

Od momentu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, rozwój i odnowa polskiej wsi jest koncepcją niezmiernie ważną oraz konieczną. To nie tylko renowacja budynków, porządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni, realizacja nowych inwestycji, ale przede wszystkim chęć podwyższenia standardu i jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności wsi. Możliwość osiągnięcia tego daje między innymi Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

Plan Odnowy Miejscowości Sobiałkovo jest dokumentem wymaganym podczas starania się o środki finansowe z PROW. Są w nim przedstawione inwestycje, których celem jest poprawa warunków życia mieszkańców oraz rozwój miejscowości. Plan ten zawiera również charakterystykę Sobiałkowa, inwentaryzację zasobów, analizę mocnych i słabych stron miejscowości, krótki opis planowanych przedsięwzięć oraz obiektów i terenów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

W wyniku debaty mieszkańców, Burmistrza i pracowników Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie, podjęto decyzje o przystąpieniu do Programu. Wspólnie określono cele i zadania inwestycyjne. Ponadto do oceny sytuacji społeczno – gospodarczej w Sobiałkowie przeprowadzono wywiad wśród mieszkańców, którego celem była ocena standardu życia mieszkańców oraz trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat. Wyniki tego wywiadu umożliwiły sporządzenie analizy SWOT.

2. Charakterystyka miejscowości oraz inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1. Historia (źródła: „Kronika miasta Miejska Górka” Stefan Borowski, „Dzieje ziemi rawickiej” W. Sobisiak)

Pierwsze wzmianki o wsi Sobiałkovo zawiera dokument z 1241 r., w którym książęta wielkopolscy Bolesław i Przemysław potwierdzają jej przynależność Hugonowi Przedpałkowi. Wieś została mu wcześniej nadana przez Henryka Pobożnego.

W okresie gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej w stosunkach własnościowych dominowała własność szlachecka. W XVI – XVIII w. cechowało ją duże rozdrobnienie. Jedna i ta sama rodzina obok swojego gniazda rodzinnego posiadała też część innej wsi. I tak w 1510 r. Łukasz Górka, poza miastem Miejska Górka, był w posiadaniu udziałów w Sobiałkowie.

W XVI w. Sobiałkowo cechował stały rozwój i w tym okresie wieś liczyła 400 mieszkańców. Poza produkcją zbożowo-warzywną, gospodarstwa dworskie zajmowały się też hodowlą, głównie owiec.

Przejęciowe zahamowanie rozwoju Sobiałkowa nastąpiło w pierwszych latach regresu gospodarczego, który zaczął się w latach dwudziestych XVII w. Wobec chłopów stosowano przemoc, miały miejsce liczne klęski (w 1792 r. podczas wielkiego huraganu uległa zniszczeniu znaczna część zabudowań chłopskich). Doprowadziło to do znacznego upadku chłopstwa.

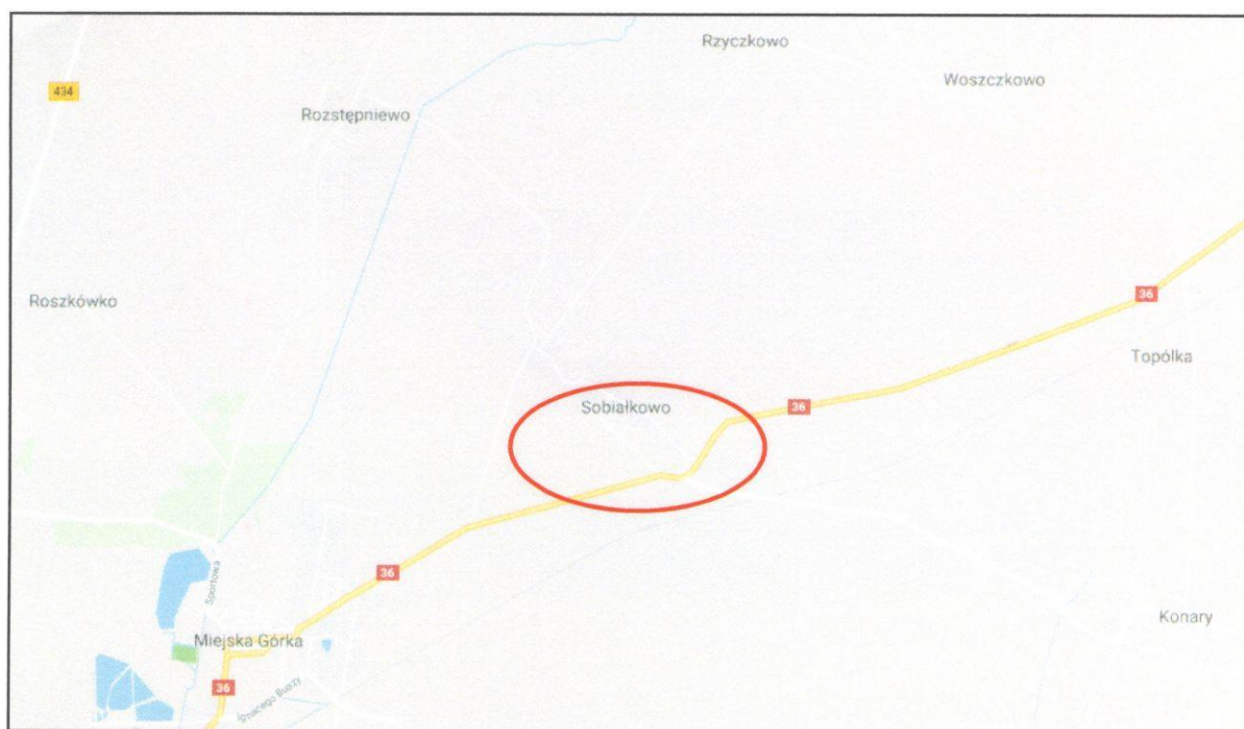
Handel wiejski zaczął się rozwijać dopiero od lat trzydziestych XIX w. Szkolnictwo w tym czasie oparte było na zasadach wyznaniowych. Sławny nasz rodak, wielki historyk Ksawery Leske rodem z Sobiałkowa (1838-1891), uczęszczał jeszcze do gimnazjum w Lesznie.

W okresie poprzedzającym wybuch I wojny światowej przeważał wysoki rozwój gospodarki hodowlanej.

Wieś Sobiałkowo w Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919 odegrała też dużą rolę – w 1919 r. mieściła się tu Szkoła Podoficerska 11 pułku Strzelców.

2.2. Położenie

Sobiałkowo to wioska położona w południowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie rawickim, w gminie Miejska Górka. Jest jednym z 17 sołectw wchodzących w skład gminy. Zlokalizowane jest wzdłuż drogi krajowej nr 36. Sobiałkowo znajduje się ok. 100 km od Poznania, ok. 13 km od Rawicza i 3 km od Miejskiej Górki. W jego pobliżu położone są takie miejscowości jak: Miejska Górka, Konary, Rozstępniewo i Rzyczkowo (Rys.1). Powierzchnia Sobiałkowa wynosi 1.054,77 ha.

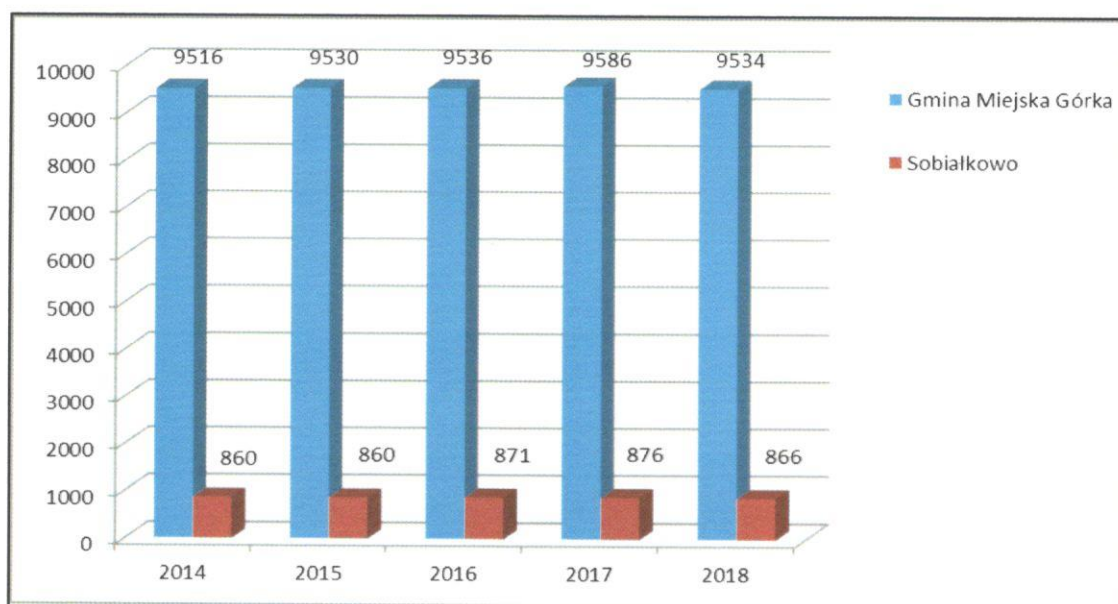

Rys. 1. Położenie Sobiałkova (źródło: <http://maps.google.pl>)

2.3. Demografia

Sobiałkovo zamieszkuje obecnie 856 osób, co stanowi 9,12% ogółu mieszkańców gminy Miejska Górka. Gęstość zaludnienia wynosi 81 osób/km².

Porównując pięć ostatnich lat można zauważyć, że liczba mieszkańców Sobiałkova wahała się. Podobnie było w przypadku liczby ludności na terenie całej gminy (Rys. 2).

Rys. 2. Liczba ludności w gminie Miejska Górka i miejscowości Sobiałkovo w latach 2014 - 2018

2.4. Bezrobocie

Na koniec 2018 r. stopa bezrobocia w powiecie rawickim wynosiła 4,1%. W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowane było 1030 osób (w tym 622 kobiety). W gminie Miejska Górka liczba bezrobotnych wynosiła 137 osób. Stanowi to 13,3% ogółu bezrobotnych w powiecie rawickim. Brak danych dotyczących liczby bezrobotnych w Sobiałkowie – Powiatowy Urząd Pracy w Rawiczu nie prowadzi ewidencji osób bezrobotnych na terenie poszczególnych miejscowości.

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

3.1. Gospodarka

Sobiałkowo to miejscowość rolnicza. Na jej terenie występują głównie gospodarstwa indywidualne. Ich właściciele zajmują się przede wszystkim hodowlą trzody chlewnej i bydła. Dominującą uprawą są rośliny zbożowe, buraki cukrowe oraz warzywa w uprawie polowej.

W Sobiałkowie jest też prowadzona działalność gospodarcza, m. in. w zakresie:

- fizjoterapii, usług fryzjerskich,
- mechaniki i blacharstwa samochodowego,
- sprzedaży samochodów,
- diagnostyki pojazdów,
- sprzedaży i naprawy sprzętu RTV i komputerów,
- robót budowlanych i wykończeniowych,
- wykonywania instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych,
- doradztwa podatkowego i działalności rachunkowo-księgowej,
- transportu drogowego,
- przewozu osób,
- sprzedaży paliw i produktów pochodnych,
- sprzedaży pasz dla zwierząt,
- działalności usługowej związanej z leśnictwem lub wspomagającej produkcję roślinną.

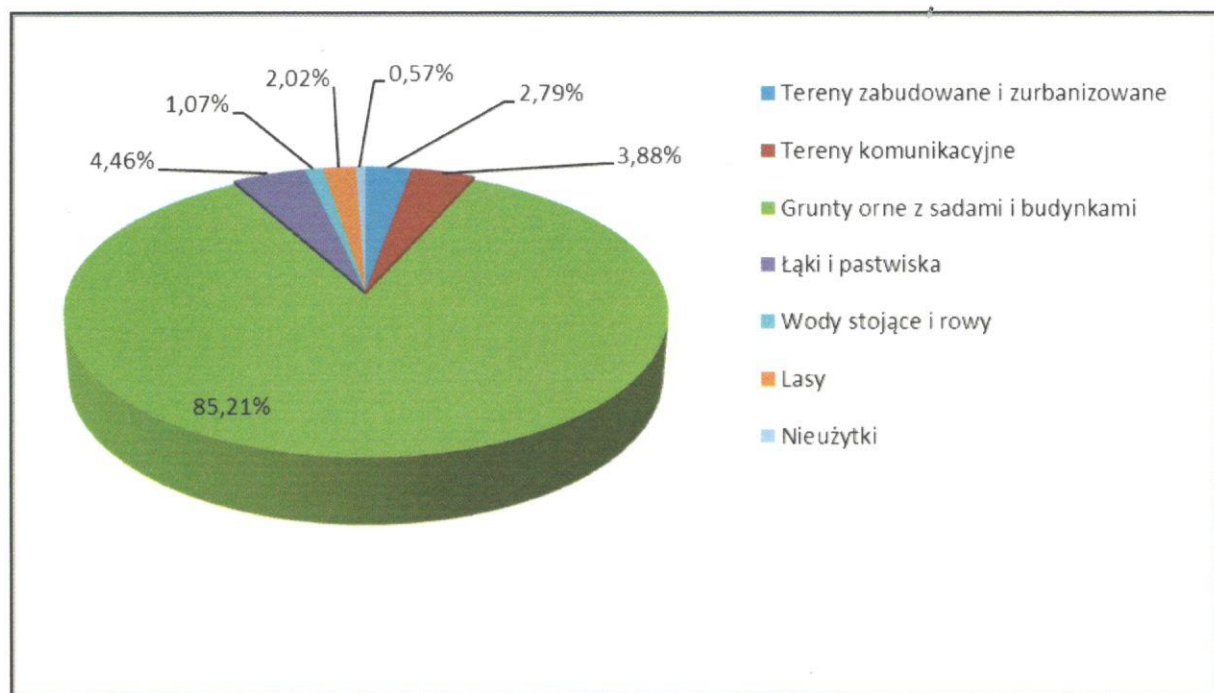
Ponadto w Sobiałkowie znajdują się: sklep spożywczo-przemysłowy, piekarnia, zakład stolarski i zakład ślusarski. Istnieje także Spółdzielnia Kółek Rolniczych (SKR), która świadczy usługi mechanizacyjne dla rolników.

3.2. Rolnictwo

Powierzchnia całkowita Sobiałkowa wynosi 1.054,77 ha. Strukturę użytków w miejscowości została przedstawiona w tabeli 1 i na rysunku 3. Największy obszar zajmują grunty orne z sadami i budynkami oraz łąki i pastwiska.

Tabela 1. Struktura użytków w Sobiałkowie

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Udział w całości [%]
Tereny zabudowane i zurbanizowane	29,43	2,79
Tereny komunikacyjne	40,91	3,88
Grunty orne z sadami i budynkami	898,82	85,21
Łąki i pastwiska	46,99	4,46
Wody stojące i rowy	11,25	1,07
Lasy	21,35	2,02
Nie użytki	6,02	0,57
RAZEM	1.054,77	100,00

Rys. 3. Struktura użytków w Sobiałkowie (udział %)

3.3. Oświata

W Sobiałkowie znajduje się Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi. Obecnie do przedszkola uczęszcza 32 dzieci, a do szkoły podstawowej - 118 dzieci.

3.4. Ochrona zdrowia

Mieszkańcy Sobiałkowa korzystają z opieki medycznej w dwóch placówkach mieszczących się w Miejskiej Górce. Są to Przychodnia Lekarska „SALUS” lek. med. Zdzisław Goliński i NZOZ Przychodnia Lekarska lek. med. Barbara Bogacka-Gancarczyk.

3.5. Kultura, zabytki, pomniki przyrody

W Sobiałkowie ochroną konserwatora zabytków objęte są następujące obiekty:

- Zespół Kościoła parafialnego pw. św. Jakuba Większego Apostoła:
 - kościół, mur., 2 poł. XVIII, dobud. przęsła i fasady od zachodu oraz kaplicy od południa 1890 r., dobud. kaplicy i remont. (wymiana drewn. na mur.) 1959 r.
 - dzwonnica i kaplica, mur., 1890 r.
 - ogrodzenie z bramą, mur., 2 poł. XIX
- Zespół szkoły:
 - szkoła, mur., k. XIX
 - szkoła, mur., pocz. XX
- Dworzec kolejowy, mur., pocz. XX
- Zespół dworsko- folwarczy:
 - dwór, obok plebani, mur., 1 poł. XIX
 - dom, obok nr 20, mur., k. XIX
 - budynek gospodarczy, mur. (kam.), pocz. XX
 - spichlerz, mur., pocz. XX
 - altana, drewniana, pocz. XX
- Dom nr 8, wł. Skrzurzecki, mur., 4 ćw. XIX
- Dom nr 18, wł. UMG Miejska Górka, mur., ok. poł. XIX
- Dom nr 45, wł. Arkadiusz Skrzypczak, mur., 1 ćw. XX
- Dom nr 157, wł. Grzegorz Walczak, mur., pocz. XX
- Stodoła w zagrodzie nr 125, wł. Anna Szwarz, szach., k. XIX
- Stodoła w zagrodzie nr 137, wł. Bronisława Staśkiewicz, szach., k. XIX

3.6. Obiekty i tereny o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

- Świetlica wiejska – w latach 2012 – 2013 została wyremontowana. W świetlicy odbywają się zebrania wiejskie, a na przyległym placu - wszelkiego rodzaju imprezy dla mieszkańców (np. festyn rodzinny, dożynki).
- Boisko sportowe – zostało odnowione w latach 2012 – 2013. Jest przygotowane do gry w piłkę nożną oraz koszykówkę. Służy nie tylko dzieciom i młodzieży, ale też dorosłym.
- Place zabaw – w Sobiałkowie znajdują się 2 place zabaw. Jeden z placów zabaw (przy szkole i przedszkolu) powstał w latach 2012 – 2013, drugi plac zabaw – na przełomie 2014 r. i 2015 r. Każdy z nich jest wyposażony w kilka urządzeń zabawowych. Oba place zabaw są miejscami chętnie odwiedzanymi przez najmłodszych mieszkańców miejscowości.

3.7. Infrastruktura techniczna

Sobiałkowo jest zwodociągowane, posiada sieć gazową, sieć energetyczną i sieć telefoniczną. Znaczna część miejscowości jest skanalizowana. Przez Sobiałkowo przebiega też sieć szerokopasmowego Internetu.

Gospodarka odpadami jest uregulowana. Mieszkańcy posiadają pojemniki na odpady zmieszane i są zaopatrywani w worki do segregacji odpadów. Wywozem śmieci zajmuje się firma wyłoniona w drodze przetargu przez Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego.

3.8. Kapitał ludzki i społeczny

- Koło Gospodyń Wiejskich

Jest tworzone przez kilkadziesiąt mieszkank Sobiałkowa. Panie angażują się w przygotowania do imprez lokalnych odbywających się w sołectwie oraz gminnych, których organizatorem jest Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej w Miejskiej Górcie.

- Ochotnicza Straż Pożarna

Ochotniczą Straż Pożarną w Sobiałkowie tworzą zarówno starsi mieszkańcy, jak i młodszy. Spośród członków OSP tworzone są męskie i żeńskie drużyny, które biorą udział

w Gminnych Zawodach Sportowo – Pożarniczych Straży Pożarnych i Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Ponadto członkowie OSP organizują festyny, zbiórkę krwi i chętnie angażują się we wszystkie wydarzenia odbywające się w Sobiałkowie.

- Zespół Śpiewaczy „Włościanie”

Jest to zespół mieszany, w którego skład wchodzi kilkunastu mieszkańców Sobiałkowa. Chętnie angażują się na rzecz lokalnej społeczności i uświetniają swoimi występami liczne imprezy odbywające się na terenie gminy. „Włościanie” wyjeżdżają też na występy do okolicznych gmin.

- „Wieziemy Smolorza”

W okolicy Zielonych Świątek w Sobiałkowie odbywa się impreza pn. „Wieziemy Smolorza”. Jej celem jest podtrzymanie lokalnej tradycji, która polega na odwiedzaniu miejscowych gospodarstw przez Smolorza, któremu towarzyszy grupa rekonstrukcyjna złożona z mieszkańców miejscowości. Impreza kończy się biesiadą, na której jest poczęstunek i tańce.

- Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Dzień Seniora

W ciągu roku odbywają się w Sobiałkowie spotkania i imprezy okolicznościowe dedykowane poszczególnym grupom mieszkańców: kobietom, dzieciom lub osobom starszym. Towarzyszą im zawsze różne atrakcje.

- Festyn rodzinny

W Sobiałkowie organizowany jest również festyn rodzinny. Jego najważniejszym celem jest integracja mieszkańców wsi oraz dostarczenie rozrywki dzieciom i młodzieży. Imprezie towarzyszą liczne atrakcje, np. konkursy sportowe i plastyczne. Głównym organizatorem jest Rada Sołecka wraz z sołtysem.

- Dożynki wiejskie

Po zakończeniu żniw w Sobiałkowie odbywają się dożynki. Uroczystość ta jest podsumowaniem i uwieńczeniem pracy rolników. Towarzyszą jej liczne atrakcje przeznaczone głównie dla mieszkańców miejscowości. Uświetniają ją występy dzieci oraz zabawa taneczna. Tradycyjnie wręczane są też wieńce dożynkowe. Organizatorami imprezy są sołtys i członkowie Rady Sołeckiej.

4. Analiza mocnych i słabych stron miejscowości Miejska Górka:

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów: strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse w otoczeniu), threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjąc będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Mocne strony:

- aktywni mieszkańcy,
- operatywny sołtys i Rada Sołecka,
- spora liczba osób prowadzących własną działalność gospodarczą,
- lokalizacja w pobliżu miasta Miejska Górka oraz przy drodze krajowej nr 36.

Słabe strony:

- brak kanalizacji sanitarnej w części miejscowości,
- drogi o nawierzchni gruntowej,
- słabo rozwinięta agroturystyka.

Szanse:

- możliwość uzyskania środków na rozwój miejscowości z funduszy Unii Europejskiej i programów krajowych,
- utworzenie szlaków turystycznych (pieszych i rowerowych),
- tendencja do osiedlania się na wsiach,
- rozwój agroturystyki.

Zagrożenie:

- budowa kopalni odkrywkowej,
- bezrobocie,
- niska opłacalność produkcji rolnej,
- niewystarczające środki na realizację wszystkich planowanych inwestycji.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

5.1. Priorytety rozwoju miejscowości wraz z opisem każdej inwestycji

Na zebraniu wiejskim mieszkańcy Sobiałkowa określili, że najważniejszymi celami rozwoju miejscowości są poprawa jej atrakcyjności oraz polepszenie⁸ infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i drogowej. Na zebraniu zgłoszono również zadania i przedsięwzięcia, których wykonanie znacznie umożliwi osiągnięcie wyznaczonych celów (Tab. 2). Do zrealizowania zaplanowanych zadań w znacznym stopniu przyczynią się środki finansowe pozyskane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Tabela 2. Zaplanowane zadania inwestycyjne

Zadanie inwestycyjne	Prognozowany termin realizacji	Szacunkowy koszt [zł]	Źródło finansowania
Budowa kanalizacji sanitarnej oraz przebudowa i budowa sieci wodociągowej w części Sobiałkowa	2020 - 2021	950.000,00	środki własne i środki unijne w ramach PROW 2014-2020
Budowa drogi gminnej w Sobiałkowie (Zapłocie)	2021 - 2022	3.000.000,00	środki własne i środki krajowe (Fundusz Dróg Samorządowych)

Budowa chodnika przy drodze powiatowej z Sobiałkowa do Miejskiej Górki	2021 - 2024	70.000,00	środki własne
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej	2025 - 2026	1.000.000,00	środki własne, środki krajowe i środki unijne
Budowa parkingu przy Szkole Podstawowej	2020 - 2023	700.000,00	środki własne

5.2. Opis planowanych zadań do realizacji

1. Budowa kanalizacji sanitarnej oraz przebudowa i budowa sieci wodociągowej w części Sobiałkowa

Inwestycja będzie polegała na budowie kanalizacji sanitarnej w dotychczas nie skanalizowanej części Sobiałkowa, przebudowie starego wodociągu oraz budowie nowego. Zadanie podniesie jakość życia mieszkańców i przyczyni się do poprawy stanu środowiska.

2. Budowa drogi gminnej w Sobiałkowie (Zapłocie)

W ramach tego zadania nawierzchnia drogi gminnej przebiegającej przez tzw. Zapłocie zostanie wykonana z masy asfaltowej. Budowa drogi przyczyni się do poprawy płynności ruchu drogowego, bezpieczeństwa jego uczestników i komfortu jazdy. Poprawi również warunki estetyczne miejscowości.

3. Budowa chodnika przy drodze powiatowej z Sobiałkowa do Miejskiej Górki

Zadanie będzie polegało na budowie chodnika z kostki brukowej przy drodze powiatowej prowadzącej z Sobiałkowa do Miejskiej Górki. Poprawi bezpieczeństwo pieszych oraz estetykę miejscowości.

4. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej

W ramach termomodernizacji budynek Szkoły Podstawowej zostanie ocieplony styropianem. Realizacja zadania pozwoli na zmniejszenie strat ciepła i znaczne oszczędności przy ogrzewaniu budynku.

5. Budowa parkingu przy Szkole Podstawowej

Obecnie przy Szkole Podstawowej jest zbyt mała ilość miejsc parkingowych. Jest to duże utrudnienie dla pracowników szkoły oraz rodziców przywożących i odbierających dzieci. Planowany do budowy parking będzie wybudowany z kostki brukowej. Jego powstanie znacznie ułatwi życie pracownikom dojeżdżającym do szkoły samochodami osobowymi oraz innym osobom przyjeżdżającym do placówki. Wykorzystywany będzie też przez osoby przyjeżdżające na msze do znajdującego się niedaleko kościoła parafialnego oraz przez osoby odwiedzające cmentarz.

6. Promocja Planu Odnowy Miejscowości

W celu upowszechnienia informacji o Planie Odnowy Miejscowości Sobiałkovo prowadzone będą działania promocyjno – informacyjne poprzez:

- Internet,
- prasę lokalną.

Internet to podstawowe źródło informacji o Planie Odnowy Miejscowości Sobiałkovo. Dokument ten zostanie udostępniony na oficjalnej stronie internetowej gminy Miejska Górka: www.miejska-gorka.pl. Na stronie tej będą również na bieżąco zamieszczane informacje dotyczące realizowanych inwestycji. Prasa lokalna będzie służyć do upowszechniania informacji o Planie Odnowy Miejscowości Sobiałkovo wśród społeczeństwa. Będzie też monitorowała inwestycje przebiegające na terenie wsi.

7. Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości Sobiałkovo zakłada realizację w ciągu najbliższych lat kilku inwestycji na terenie wsi. Wykonanie zamierzonych zadań przyczyni się do poprawy walorów estetycznych miasta oraz podniesie standard życia mieszkańców. Zadania te będą możliwe do realizacji jedynie przy odpowiednim poziomie finansowania ze strony samorządu i Unii Europejskiej.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Zdzisław Goliński